

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-13

Ärendenummer SMF-2023-06158

Handläggare

Mats Ljungblom

Telefon: 031-365 57 45

E-post: mats.ljungblom@stadsmiljo.goteborg.se

Redovisning av uppdrag kopplade till energiförsörjningen

Förslag till beslut

Stadsmiljönämnden godkänner stadsmiljöförvaltningens svar på uppdraget att identifiera objekt i sin egen verksamhet som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling från Svenska kraftnät, där stadens belysningsanläggningar och en nedsläckningsordning av dessa identifieras, och översänder detta som sitt svar till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges har översänt ett uppdrag till stadsmiljönämnden att identifiera objekt i sin egen verksamhet som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling från Svenska kraftnät.

Stadens belysningsanläggningar utgör stadsmiljöförvaltningens största enskilda energiförbrukare och identifieras därmed som de objekt som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling.

Totalt finns 989 belysningscentraler i staden som går att släcka individuellt. Till stor del går det även att släcka enskilda armaturer. Ett arbete pågår med att klassificera varje enskild armatur beroende på vilken typ av yta den belyser och utifrån vilken ordning den planeras att släckas när behov uppstår. Anpassningar av de tekniska och organisatoriska förutsättningarna genomförs och stadsmiljöförvaltningen bedömer att kunna släcka ner enligt prioriteringsordning efter sommaren 2024.

Tryggheten minskar för invånarna ju fler objekt som släcks ned, främst för gång- och cykeltrafikanter. Ju mer vi släcker ned desto större risk för brottslighet och känsla av otrygghet. Vid nedsläckning av belysningsanläggning på trafikled, som är den första prioriteringen vid nedsläckning, är det främst trafiksäkerheten som påverkas.

Stadsmiljöförvaltningens föreslår att stadsmiljönämnden godkänner förvaltningens svar på uppdraget att identifiera objekt i sin egen verksamhet som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling från Svenska kraftnät, där stadens belysningsanläggningar och en nedsläckningsordning av dessa identifieras.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Ljus är ett viktigt verktyg för att skapa livsmiljöer som är trygga och säkra för alla stadens invånare. Göteborg verkar för att vara en trygg stad där utformningen av det offentliga rummet bör upplevas tillgängligt och skapa förutsättningar för möten. Barriärer bör överbryggas och stadsdelar bindas samman för att skapa ett rikt stadsliv. Välplanerad belysning kan bidra till att befolka platser under fler av dygnets timmar, och därmed bidra till ökad trygghet, rörlighet och livskvalitet för de som bor och verkar i området.

Tryggheten minskar för invånarna ju fler objekt som släcks ned, främst för gång- och cykeltrafikanter. Ju mer vi släcker ned desto större risk för brottslighet och känsla av otrygghet. Vid nedsläckning av belysningsanläggning på trafikled, som är den första prioriteringen vid nedsläckning, är det främst trafiksäkerheten som påverkas.

Bilagor

1. Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2023-09-07 §13
2. Kommunfullmäktiges handling 2023 nr 137, inkl stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, vid sammanträde 2023-09-07

Ärendet

Vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 7 september 2023 (§13, ärende 1269/22) beslutades att översända ett ärende avseende redovisning av uppdrag kopplade till energiförsörjningen till stadsmiljönämnden med flera nämnder. Nämnderna gavs i uppdrag att identifiera objekt i sin egen verksamhet som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling från Svenska kraftnät. Uppdraget ska vara slutfört senast den 31 oktober 2023 och behandlas av stadsmiljönämnden i november.

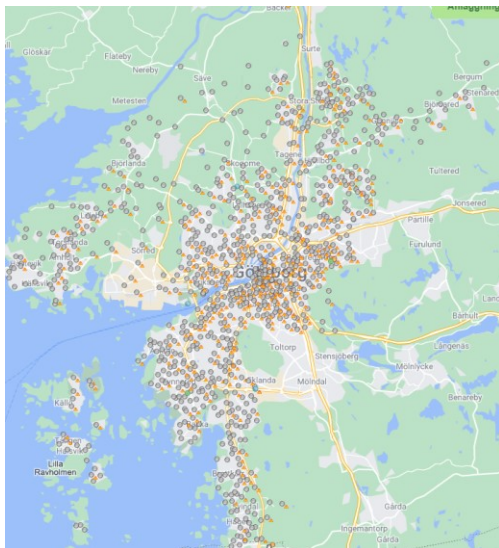
Beskrivning av ärendet

Här redovisas de identifierade objekt i stadsmiljöförvaltningens verksamhet som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling från Svenska kraftnät.

Nedsläckning av stadsmiljöförvaltningens belysning vid energibrist eller brist på överföringskapacitet

Idag har stadsmiljöförvaltningen möjlighet att släcka ner områden eller delar av områden i hela Göteborgs kommun utifrån de behov som kan uppkomma, exempelvis vid nationellt behov av ökad överföringskapacitet. Totalt finns 989 belysningscentraler. Varje punkt i kartbilden nedan är en belysningscentral som går att släcka individuellt, både manuellt och via fjärrstyrning. Det går även till stor del att släcka enskilda armaturer på distans med befintliga styrsystem.

Stadsmiljöförvaltningen har redan idag kontinuerliga kontakter med Göteborg Energi gällande var, och i vilken omfattning, nedsläckning av stadens belysningsanläggningar ger bäst effekt.

Klassificering av armaturer

Sedan sommaren 2023 pågår ett arbete att klassificera varje enskild armatur beroende på vilken typ av yta den belyser. Klassificeringen görs utifrån vilken ordning den planeras att släckas när behov uppstår. Prioriteringen utgår från hur stor påverkan man gör på människors behov, behov av belysning (exempelvis så har bilar egen belysning), trygghet, hur många som vistas i staden och var osv.

Planen är att möjliggöra en styrd nedsläckning utifrån en väl underbyggd prioriteringsordning beroende på hur stort utrymme som behöver lämnas för mer samhällsviktiga funktioner. Tanken är att samhällsskadan ska bli så liten som möjligt och effekten så stor som möjligt.

Nedsläckningsordning:

1. Trafikled
2. Industrigata
3. Matargata (Väg mellan trafikleder)
4. Övrigt (Parkering, exempelvis vid badplats)
5. Bostadsgata
6. Gång- och cykelstråk/Tunnlar/Hållplatser/Lekplatser mm
7. Evenemangsgator (Avenyn, Skandinavium)
8. Torg/Mötesplats

Anläggningarna går inte att släcka enligt denna prioriteringsordning ännu då organisationen och de tekniska förutsättningarna inte är helt anpassade.

Det går i dagsläget att antingen släcka alla anläggningar helt eller ”dimra” 70% av anläggningarna till rimliga nivåer. Ovan nedsläckningsordning går inte att genomföra fullt ut ännu.

Stadsmiljöförvaltningen arbetar med anpassningen som är tidskrävande, och bedömer att kunna släcka ner enligt detta arbetssätt efter sommaren 2024.

Förvaltningens bedömning

Stadens belysningsanläggningar utgör stadsmiljöförvaltningens största enskilda energiförbrukare och identifieras därmed som de objekt som ska stängas av vid meddelande om risk för manuell förbrukningsfrånkoppling.

Att stänga andra objekt som till exempel trafiksinal, pumpstationer, rulltrappor och hissar är försumbart energimässigt och kostnadsmässigt. Dessa prioriteras inte heller eftersom de har stor påverkan på samhällsfunktioner, trafiksäkerhet och sociala aspekter.

Det nya arbetssättet och prioriteringar för nedsläckning vid energibrist och brist på överföringskapacitet överensstämmer med planerad utveckling av ordinarie verksamhet och påskyndas något i och med detta ärende.

Stadsmiljöförvaltningen

Mats Ljungblom

Enhetschef

Mikael Hagberg

Avdelningschef